Nr. 47 Koźmin, środa dnia 13 czerwca 1923 r. Rok 36

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie **1600** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 100 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 208.

OBWIESZCZENIE

o powszechnym poborze mężczyzn urodzonych w r. 1902, oraz zaciągu ochotników, urodzonych w r. 1903, 1904, 1905 i przeglądzie tychże mężczyzn, oraz odroczonych z roczników poborowych 1900, 1901 i częściowo 1899.

§ 1.

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 18 maja 1923 L. Szt. Gen. 6000/O. d. B., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, zarządzony został na mocy:

Art. 91 Konstytucji z dnia 17 marca 1921 r. art. 1 i 5 i 48 ust. 2 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 27 października 1918 r. (Dz. Praw. Królestwa Polskiego Nr. 13 poz. 28.) z uwzględnieniem zmian tej ustawy, wprowadzonych dekretem z dnia 16 stycznia 1919 r. (Dz. Praw. Królestwa Polskiego Nr. 8. poz. 119.), ustawy z dnia 15 czerwca 1920 r. (Dz. Ustaw Nr. 48 poz. 298.), oraz Uchwały Rady Ministrów z dnia 12. 5. 1923 r.

w okresie od 11 czerwca do 10 lipca br. włącznie powszechny pobór i przegląd popisowych rocznika pob. 1902.

Równocześnie zarządzony został

Zaciąg i przegląd ochotników urodzonych w latach 1903, 1904, 1905.

W myśl powyższego rozporządzenia do przeglądu stawić się winni:

a) wszyscy bez wyjątku **popisowi** rocznika poborowego 1902, posiadający obywatelstwo polskie, jak również i ci, których przynależność państwowa nie jest znana, a którzy mieszkają stale na obszarze Województwa Poznańskiego i nie mogą wykazać się dokumentami, stwierdzającemi obcą przynależność państwową.

Dotyczy to popisowych rocznika poborowego 1902, powyżej wymienionych kategorji, **bez względu na ich dotychczasowy stosunek do Siły Zbrojnej Państwa.**

b) Popisowi roczników poborowych 1900 i 1901, oraz z dodatkowego poboru 1899, którzy przy poprzednich przeglądach uznani zostali za tymczasowo niezdatnych do służby czynnej w wojsku stałem (kat. B.), względnie z innych tytułów otrzymali ulgi lub odroczenia od tej służby.

c) Mężczyźni urodzeni w latach 1903, 1904, 1905, którzy w myśl art. 97 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, złożyli podania do właściwej P. K. U., o przyjęcie ich do służby czynnej w wojsku stałem w charakterze ochotników.

§ 2.

Wszyscy stający do przeglądu obowiązani są stawić się w stanie zupełnie **trzeźwym, czysto ubrani i umyci (wykąpani).**

§ 3.

O ścisłym terminie przeglądu wyznaczonym dla poszczególnych gmin (Komisarjatów), należy dowiedzieć się we właściwym urzędzie gminnym (Komisarjacie.

§ 4.

Popisowi (ochotnicy) winni przynieść ze sobą do przeglądu **wszystkie wojskowe dnkumenty osobiste,** wystawione przez wojskowe władze i **dokumenty cywilne,** wystawione przez władze administracyjne (legitymacje osobiste, paszport itd.).

§ 5.

Popisowi, którzy zamierzają starać się o jedną z ulg przewidzianych w art. 61, 62, 64, 68 i 70. Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, winni przynieść z sobą do przeglądu **odpowiednio udokumentowane podania.**

Podania o ulgi wniesione **po terminie przeglądu** uwzględniane będą tylko w tych wypadkach, kiedy popisowy bądź to uzasadni, że z przyczyn od niego nie zależnych nie mógł uzyskać dokumentów, stwierdzających tytuł do ulgi, bądź też, że uprawnienie do ulgi nastąpiło dopiero po terminie przeględu.

§ 6.

Popisowi (ochotnicy), posiadający na podstawie art. 87 i 88 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej prawo do jednorocznej służby czynnej w wojsku stałem, winni zgodnie z art. 93 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, najpóźniej w dniu przeglądu przedłożyć właściwej Komisji Przeglądowej w oryginale lub w uwierzytelnionych odpisach następujące dokumenty:

a) metrykę urodzenia,
b) urzędowe świadectwo moralności,
c) świadectwo szkolne, uprawniające do jednorocznej służby.

§ 7.

Decyzje i zarządzenia Komisji Przeglądowych mogą zainteresowane osoby zaskarżyć po myśli art. 114 T. U. o powszechnym obowiązku służby wojskowej w drodze przez przynależną P. K. U. do Dowództwa Okręgu Korpusu, a to w terminie dwutygodniowym od daty ich ogłoszenia.

Decyzje i zarządzenia D. O. K. mogą zainteresowane osoby zaskarżyć po myśli art. 116 T. U. o powszechnym obowiązku służby wojskowej do Ministerstwa Spraw Wojskowych Departament X w terminie miesięcznym od daty ich ogłoszenia.

W myśl art. 117 T. U. o powszechnym obowiązku służby wojskowej wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji lub zarządzenia.

§ 8.

Popisowi (ochotnicy) zakwalifikowani przy przeglądzie do kat. A. i uznani zatem w myśl odnośnych art. T. U. o powszechnym obowiązku służby wojskowej za zdatne do służby czynnej w wojsku stałem, zostaną do dnia wcielenia ich do formacji wojskowych bezterminowo urlopowani, pozostając dyspozycyjnymi rekrutami Siły Zbrojnej Państwa.

Powołanie ich do wcielenia nastąpi w swoim czasie za pomocą imiennych kart powołania.

§ 9.

Winni niezgłoszenia się do przeglądu w wyznaczonych terminach ścigani będą przez cywilne władze administracyjne i karani będą w myśl obowiązujących przepisów.

Rekruci, winni niestawienia się do wcielenia, ścigani będą przez władze wojsk., jako dezerterzy i po doprowadzeniu karani będą w myśl obowiązuj. wojsk. ustaw karnych.

Osoby, uprawnione do służby jednorocznej w razie nieuzasadnionego niedotrzymania terminu stawiennictwa, będą pozbawienie tego przywileju w myśl art. 94. T. U. o powszechnym obowiązku służby wojsk.

Poznań, dnia 1. czerwca 1923 r.

Wojewoda, (—) Bniński.

Plan objazdowy Komisji przeglądowej na powiat Koźmin.

Data	Miejsce urzędowania	Stawają popisowi i ochotnicy z następujących gmin
18. 6. 23.	Borek H. p. Marczewskiego	Borek miasto i komisarjat
19. 6. 23.	Pogorzela H. p. Gabryelczyka	Pogorzela miasto
20. 6. 23.	Pogorzela H. p. Gabryelczyka	Pogorzela komisarjat
21. 6. 23.	Koźmin Hotel p. Grodzkiego	Koźmin miasto
22. 6. 23.	Koźmin Hotel p. Grodzkiego	Koźmin Komisarjat

urzędowanie komisji przeglądowej rozpoczyna się o godz. 7-mej, Liber, ppułkownik i komentant P. K. U.

Podając powyższe do publicznej wiadomości z nadmienieniem, iż **popisowych przyprowadzają pod osobistą odpowiedzialnością pp. Burmistrzowie, Komisarze Obwodowi, Sołtysi gminni i dworscy wzgl. ich zastępcy** — o ile z ich miejscowości wzgl. obwodu mężczyzni do przeglądu stawają — którzy przedkładają zarazem Komisji spis przeprowadzonych popisowych oraz tych, którzy się nie stawili z równoczesnem zaznaczeniem powodu niestawiennictwa.

Do przeglądu należy stanąć punktualnie w powyżej oznaczonym terminie i to w stanie trzeźwym, czysto umyty i ubrany. Alkoholu i lasek zabierać ze sobą nie wolno.

Nieusprawiedliwienie nie stawienia się w oznaczonym terminie karane będzie według §§ 140 i 143 i 160 ust. 3 kodeksu karnego.

PP. Burmistrzowie, sołtysi gminni i dworscy pouczą popisowych, że starający się o ulgi wzgl. odroczenia służby wojskowej winni przynieść ze sobą i przedłożyć Komisji wniosek poparty potrzebnymi dokumentami.

Na zasadzie art. 7 lit. e p. l. ust. z dnia 23-go kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 10 kwietnia 1922 r. Dz. U. R. P. nr. 35 poz. 299 zakazuję w wszystkich miejscowościach przez cały czas trwania przeglądu (poboru) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

PP. Burmistrzowie, Sołtysi gminni i dworscy obwieszczą powyższe natychmiast w sposób zwykły.

— L. dz. 193/23 W. I. —

Koźmin, dnia 7 czerwca 1923 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 209. **Odezwa.**

Społeczeństwo polskie podjęło wielką akcję stworzenia instytutu gazowego, mającego za zadanie badanie gazów trujących, sposobów i wytwarzania, sposobów ochrony przed nimi, oraz przygotowania i propagowania środków ochrony przed gazami. Na czele tej akcji w Państwie stoi Komitet, złożony z wybitnych przemysłowców, wojskowych i działaczy społecznych.

W Poznaniu powstał Poznański Komitet Obrony Przeciwgazowej pod protektoratem pp. Rektora Swięcickiego, Wojewody Bnińskiego Gen. Raszewskiego i pod kierunkiem p. Prezydenta Ratajskiego.

Zadaniem Poznańskiego Komitetu jest zebranie środków na budowę instytutu w drodze dowolnych ofiar wśród ludności Województwa Poznańskiego.

Wychodząc z założenia, że akcja ta musi być powszechną i że każdy obywatel kraju powinień swą cegiełkę do budowy dorzucić, zwracam się do społeczeństwa z gorącą prośbą o składanie darów pieniężnych, które przyjmują pp. Starosta, Burmistrzowie i Komisarze obwodowi. — Nr. dz. 2019/23. St. I. —

Koźmin, dnia 1 czerwca 1923 r.

Starosta, Czarnecki.

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 210. Przyszła konferencja sołtysów gminnych i dworskich odbędzie się w poniedziałek dnia 18 czerwca o godz. 10 w lokalu p. Grodzkiego przy ulicy Boreckiej.

Na konferencją należy zabrać zestawienia koni, osłów, mułów i bydła ragatego za rok 1923 oraz za rok 1922.

Na ważność spraw bieżących i terminowych przybycie na konferencją jest konieczne.

— L. dz. 1563/23 K. O. —

Koźmin, dnia 8 czerwca 1923 r.

Komisarz obwodowy

Dykczak.

Dział nieurzędowy

Odezwa

W myśl odezw do społeczeństwa urządza Komitet Powiatowy Tow. Pomocy Naukowej Im. Karola Marcinkowskiego w Koźminie w niedzielę dnia 17 czerwca b. r. o godz. 8-mej wieczorem na sali p. Mroskowiaka w i e c z o r n i c ę celem uczczenia pamięci Karola Marcinkowskiego, jednego z najszlachetniejszych synów Wielkopolski, sławnego i zasłużonego filantropa, z oakzji uroczystego przeniesienia prochów Jego do Grobów Zasłużonych w podziemiach kościoła Św. Wojciecha w Poznaniu. Aby uprzytomnić, kim był dla Wielkopolski Karol Marcinkowski, wygłosi p. Niemojowski wykład. Na dalszą treść programu składają się: deklamacje, występ chóru i kwartetu muzycznego seminarjum nauczycielskiego w Koźminie, żywy obraz i słowo wstępne p. Starosty Czarneckiego. Ze względu na cel humanitarny i nadzwyczaj interesujący program zaprasza Obywateli miasta Koźmina i okolicy. ZARZĄD.

Uroczystość przeniesienia zwłok śp. Karola Marcinkowskiego

W niedzielę odbyła się w Poznaniu uroczystość przeniesienia zwłok śp Karola Marcinkowskiego do Grobów Zasłużonych Wielkopolan w kościele św. Wojciecha. Trumna z popiołami wyjęta z grobu na cmentarzu św. Marcina, była wystawiona od rana na widok publiczny w sali Odrodzenia Ratusza. Olbrzymie tłumy publiczności przesunęły się przed trumną, nakrytą sztandarem narodowym, oddając hołd zasłażonemu. O godz. 4 po południu po przybyciu kardynała Prymasa trumnę ze szczątkami śp. Marcinkowskiego przeniesiono na dół na karawan zaprzężony w sześć koni wojskowych. Wojsko sprezentowało broń i po odśpiewaniu „Boże coś Polskę“ pierwszy przemówił w imieniu miasta prezydent miasta Ratajski. Potem przemawiali: p. Mycielski imieniem Tow. Pomocy Nauk, którego założycielem był śp. Marcinkowski, w imieniu lekarzy polskich dr. Gantkowski, w imieniu tow. lekarskiego w Warszawie dr. Adolf Kozerski i p. Sandak w imieniu Bratniej Pomocy U. P. Po mowach pochód ruszył ku kościołowi św. Wojciecha Starym Rynkiem ul. Wrocławską, ul. św. Marcina, Alejami Marcinkowskiego i Placem Działowym. Trumnę poprzedzał z muzyką szwadron 15 półku ułanów. W pochodzie wzięli udział: młodzież szkolna, weterani, powstańcy, sokoli, skauci korporacje i cechy ze sztandarami, przedstawiciele wszystkich wielkopolskich powiatów i kółek ziemiańskich, przedstawiciele lekarzy, delegacje miast z całej Polski Za trumną postępowali: wojewoda poznański hr. Bniński, jako przedstawiciel rządu i prezesa Rady Ministrów, gen. Osiński przedstawiciel M. S. Wojsk., przedstawiciele miejscowych władz cywilnych i wojskowych. P. Prezydenta Rzeczypospolitej reprezentował specjalnie przybyły z Warszawy jego adjutant rotmistrz Pusłowski. Olbrzymie tłumy zebrane wzdłuż ulic, któremi szedł pochód, oddawały z powagą hołd wielkiemu patrjocie i działaczowi. Trumnę ze szczątkami śp. Marcinkowskiego złożono w Grobach Zasłużonych w kościele św. Wojciecha i zamurowano. Wieczorem w Teatrze Wielkim odbyła się uroczysta Akademja ku czci śp. Marcinkowskiego.

Sprawy polskie

PIŁSUDSKI USTĄPIŁ. SZEFEM SZTABU HALLER.

Warszawa, 10. 6. Pat. Prezydent Rzptitej uwzględniając prośbę marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, zwolnił go ze starowiska szefa sztabu gen., a równocześnie zamianował szefem sztabu gen. gen. dywizji Stanisława Hallera.

CENA ZŁOTYCH BONÓW.

Warszawa, 9. 6. PAT. Na podstawie ustawy z dnia 22 marca br. w przedmiocie wypuszczenia 6% złotych bonów skarbowych, min. skarbu ustanowiło cenę emisyjną 6% złotych bonów skarbowych serja I A, I B, I C na 12000 mkp. za 1 złoty. Nowa cena emisyjna obowiązuje z dniem 11 bm.

KOPALNIA DELBRÜKA ODDANA NIEMCOM.

Berlin, 10. 6. (AW.) Według wiadomości z Wrocławia komisja delimitacyjna dla G Śląska rozstrzygnęła w sobotę sprawę przynależności kopalni Delbrüka przyznając ją Niemcom. Za przyznaniem szybów tej kopalni Niemcom prócz komisarza niemieckiego głosowali także komisarz angielski i włoski. Według informacji niemieckich decyzja przychylna dla Niemiec spowodowana została głównie opinją profesora wyższej szkoły górniczej w Madrycie Fabryego, któremu komisja delimitacyjna powierzyła w swoim czasie zaopinjowanie tej sprawy.

Znów bomby w Warszawie.

Warszawa, 9. 6. Pat. Pisma donoszą: Wczoraj przy ul. Smoczej nr. 21 robotnicy urządzający nowy wodomiar wykryli w palenisku pieca piekarskiego znajdującą się w tejże piwnicy paczkę owiniętą w gazety. Jak się okazało paczka zawiera 4 bomby systemu francuskiego, zupełnie gotowe, z zapałami, kryte kapslami, niosące według ogniomistrza specjalnie przybyłego, na 150 metrów oraz 2 t. zw. bomby zaczepne, niosące tylko na 5 m. Nadto osobno były owinietę 3 zapały do bomby zaczepnej. Znalezione bomby odesłano do cytadeli.

Komunikaty

Baczność wdowy wojenne! Wskutek strasznie szerżącej się gruźlicy płuc wśród wdów i ich dzieci, chcąc poczynić starania o utworzenie lecznicy dla chorych na płuca, wzywamy wszystkie wdowy wojenne, aby do dnia 15 bm. zgłosiły się do nas tylko piśmiennie ze szczegółami następującemi:

Imię i nazwisko:
adres,
od kiedy chora na suchoty?
który lekarz leczy?
czy dzieci też chore na płuca?
czy może pracować?

Koła i Grupy Związku Inwalidów prosimy na tej drodze o uświadomienie członków i wskazanie osób cierpiących na gruźlicę, o ile do podania szczegółów nie są zdolne.

Główny Wydział Opiekuńczy nad Inwalidami Wojennymi, Poznań, Fredry 7.

Rozmaitości

Kalendarz gregorjański zamiast juljańskiego. Najwyższa rada cerkiewna wydała postanowienie, wprowadzające dla wiernych zamiast kalendarza juljańskiego gregorjański, który wejdzie w życie w dn. 12 bm.

Śmiercionośne muchy w Rumunji. Zoologiczno-techniczny inspektorat rumuński komunikuje, że w ostatnich czasach pojawiła się w Rumunji w wielkiej ilości mucha, zwana „Columbara“, której ukłucie powoduje ciężkie, a nawet śmiertelne zakażenie krwi. Mucha ta grasuje obecnie szczególnie w południowo-zachodniej Rumunji, dokąd została przeniesiona silnym wiatrem z północnej Serbji. Ofiarą tej plagi padło dotychczas w Rumunji 15000 sztuk bydła. Skonstatowano również kilka wypadków śmierci wśród ludzi.

Okruchy

Nazwa miasta Koźla (po niem. Kosch) na Górnym Śląsku ma pochodzić od trzech braci Kozłów, którzy około połowy XII. wieku mieli rezydencję w starem zamczysku tamtejszem. — Okoliczna ludność wiejska jest czysto polska, z wyjątkiem jednej tylko osady hernhuckiej Gnaden Feld.

Smogorzów po niemiecku Trachenberg (Drachenberg) jestto wieś niedaleko Namysłowe (Namslau) na Śląsku położona.

Podług podania miejscowego, pierwszy biskup śląski Gotfryd, za panowania Mieczysława I, króla polskiego, z Rzymu tudotąd przysłany, pokonawszy smoka kryjącego się w okolicy, a od którego ma pochodzić nazwisko wsi Smogorzowo, — zatknął pierwszy Krzyż chrześciański na kościółku, który sam własnem staraniem z drzewa modrzewiowego zbudował.

Późniejsze podanie również dowodzi, że kościół smogorzewski był pierwszą biskupią katedrą na Śląsku, która po śmierci Mieczysława II, gdy Czesi Śląsk pustoszyli, tu na czas niejaki z Wrocławia miała być przeniesiona.

Tradycja ta nadzwyczajnym urokiem ozdabia wieśniaczy kościółek smogorzowski, który jest jakby jaką świętością, palladium (świętością opiekuńczą) Śląska, coś podobnego jak we właściwej Polsce; Gniezno, Gopło, Kruświca, jak zamek Krakusowy na Wawelu.

Około 1840 r. znaleziono pod murami tego kościoła krzyże mosiężne, które w czasach dawnych nosili biskupi katoliccy.

Wszakże niestety dnia 1-go lipca 1854 ta pierwsza śląska świątynia katolicka, te relikwie buskupstwa wrocławskiego, najkosztowniejszy przybytek wiary, znikły w dymie i płomieniach pożaru w nocy wszczętego. Tylko sklep grobowy pierwszych biskupów śląskich ocalał, chociaż płomienie zewsząd go ogarnęły.

Odbudową tej starożytniej świątyni, zajął się 1856 pleban miejscowy ksiądz Marzoń.

Niedaleko od Smogorzewa pokazują jeszcze dotąd tak zwane: Smoczą jamę i smoczą drogę; zaś na dzwonach i pieczęci kościoła smogorzewskiego wyobrażony jest św. Jerzy, pokonywający smoka.

Od 1-go czerwca obowiązują ceny następujące:

za 1 m³	gazu	2 500 mk.
„ 1 ctn.	smoły	100 000 „
„ 1 „	koksu	20 000 „

Koźmin, dnia 9-go czerwca 1923 r.

Magistrat
Nowakowski

W uzupełnieniu uchwały tutejszej Rady Miejskiej z dnia 26 sierpnia u r. podwyższa się taryfę jarmaczną jak następuje:

od konia	2000,— mk.
„ krowy	1000,— mk.
„ cielęcia	500,— mk.
„ kozy	300,— mk.

od kwadratowego metra lub bieżącego 1000,— mk., od wozu przychaczonego 50,— mk.

Powyższe podaję do wiadomości.

MAGISTRAT BOREK.
Michałowski.

Zatwierdzenie
— L. dz. U. 429/23 S. A. —
Powyższą taryfę zatwierdza się.
Poznań, dnia 28 lutego 1923 r.

W imieniu
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
(L. S.) **Przewodniczący**
(—) podp. nieczytelny.

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie.
Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Edward Kraszewski w Koźminie. Telefon 34